

Koszorúzás

A karancsejtési bányászok 1944. novemberi antifasiszta felkelésének évfordulóján a Gusztáv akna lejárataánál tisztelegtek a salgótarjáni iparmedence kommunistái és KISZ-fiataljai vasárnap. Megkoszorúzták az emlékművet a fiatal és az idősebb munkásnemenzedékek képviselői, köztük a felkelés még életben levő résztvevői, a hozzátartozók. Az obeliszknél munkásörök, katonák és KISZ-ifjúgárdisták álltak díszőrséget.

(MTI)

Fiatal kutatók a közoktatás fejlesztéséért

A Közoktatás fejlesztése címmel országos konferencia kezdődött hétfőn az Országos Pedagógiai Intézetben. A KISZ Központi Bizottságának és az Országos Pedagógiai Intézetnek a meghívására az ország egyetemén, főiskoláin, tudományos intézeteiben dolgozó fiatal szakemberek beszélnek az ország, főiskoláinak, tudományos intézeteiben dolgozó fiatal szakemberek beszámolóinak azoknak a kutatásoknak az eredményeiről, amelyeket 1973 óta végeztek a Művelődési Minisztérium és a Magyar Tudományos Akadémia felhívására.

Molnár Gyula, az OPI főigazgatóhelyettese megnyitó beszédében hangsúlyozta: a magyar közoktatás a megújulás időszakát éli, új nevelési-oktatási terveket, tankönyveket alkalmaznak. Az oktatás módszereinek is változniuk kell. Örvendek, hogy az ország minden részében élő fiatal kutatók részt vállaltak ebben az átalakító folyamatban. Kutatásai

eredményei bizonyítják: az ifjúsági mozgalom ösztönzésére kifejtett munka elősegítheti fontos társadalmi-politikai feladatok megoldását. **Fekete Tibor**, a KISZ KB Ertelmiségi Fiatalok Tanácsának titkára elmondta, hogy az ifjúsági szövetség fórumot teremtett a fiatal kutatóknak, hogy elmondhassák, mit tettek a közoktatás fejlesztéséért, és meghallgassák a gyakorlati szakemberek tapasztalatait, véleményét, amelyeket ismerniük kell munkájuk folytatásához. — Meggyőződésünk: nincs fiatalok és idősök tudománya, csak tudomány van, amelyet a fiatal és az idős kutatóknak egyaránt szolgálniuk kell.

A kétnapos tanácskozás szekciószerűen folytatódik a résztvevők — köztük pedagógusok, továbbá az oktatás módszertani irányítói, szervezői. — 60 előadást vitatnak meg. A konferencián elhangzó beszámolókat a KISZ KB és az OPI kiadványban jelenteti meg.

„Elmagazinálva”

Ebben a dologban nem hiányzott az egyetértés: a tévések, a nézők és a hívatások (kritikusok) számtalanszor kinyilvánították, hogy nagyon kellene már egy informatív, tájékoztató jellegű, értékekre orientáló kulturális magazin. A szórakoztató képes hetilap előállítására népes alkotógárda szövetkezett, az előkészületekről informáltak a tévés, kulturális, tájékoztatásra szomjas közönséget. Már-már csodaváros hangulatba kerülünk azért is, mert a kulturális, művészeti élet eseményeiről, jelenségeiről beszámoló korábbi műsorokat bizony sok bíráló érte, míg „éltek”, addig is, de ripsz-ropsz megszűntek után is.

A televíziós stáb „majd most megmutatjuk”-felbuzdulása érthető, tisztelendő. Az újrakezdés láza, a többre, jobbra, tetre vágyás — emberszábas dolog. Ezzel szemben a kívülről kishitűség, előítélete, kételkedés viszont csunya dolog.

Mindent előrebecsíteni azért szükséges, mert némileg magyarázza az új kulturális magazin, a *Stúdió '80* első száma láttán támadt vegyes érzéseinket. Nyilvánvaló ugyanis, hogy ez a keddi esti óra sok munkát kívánt. Az új magazin tartalma és formája arra vall, hogy készítők sokat gondolkodtak; volt célutadatuk, az eléréséhez vezető utakról voltak elképzeléseik,

támadt számos ötletük, az idejükét és az energiáikat nem sajnálták, a megkülönböztetett figyelem és gondosság nyomai fölfedezhetők a munkájukban. De a befektetés nem térült meg, a ráfordítás nem arányos az eredménnyel; a kulturális magazin első száma nem volt jó.

Sokat töprengtem: vajon nem érdektelen, lapos, ökonervatív formájú tévéműsorokhoz kényszerült néző idegenkedik-e változástól, az újdonságtól? Vajon nem bőbeszédű, oktató jellegű, szokványos kérdés-feleletekhez, hangos párbeszédhez szokott fülünk, s a beszélőket mustárd szemünk ludas abban, hogy most furcsálljuk a sűrű vágásokat, a váratlan-gyors képváltásokat, a magyarázatlanul maradt meglepő kijelentéseket? Vajon nem ez a már-már szürrealisztikus szó- és képkaivalkád az igazi, a valódi televíziós műsor?

Hiszen, ha módot adott volna, hogy gondolataikat társítsunk a képekhez, a szavaikhoz... De a képek oly gyorsan tovatűntek, a szavak olyan kurtán-furcsán elröpöpentek, hogy a néző-hallgató hiába próbálta kifürkészni — előbb igyekvőn, aztán tanácstalanul, végül dühödten — értelmüket. Körülbelül a következőket konstatálhatta: a főszerkesztő-műsorvezetőnek, **Erdi Sándornak** gondterhelte és jóindulatú az ábr-

ázata; **Asher Tamás** rendezne valamit a Játékszínben, de nem tud, mert ott rendtelenség van; a *Hóbó* azt mondja, hogy ő Hóbó, és nem más, ezt el is énekli, többször, de nem lenet pontosan tudni, hogy **Fellini** vagy **Szomjas György** új filmjében; valaki beszél (nem látjuk jól a feliratot), miközben egy kiállítás képei alatt sánta öregember ballag botozva, szibériai nyári sapkában; **Koncz Zsuzsa** azt mondja, hogy vidám legyen a műsor, mire látunk egy siralmas focijelenetet; erre **Vihar**-jelenet következik, az biztos, hogy **Shakespeare**, de nem tudni, hogy a Népszínházi előadás, vagy a stratfordi. Volt még **Hankiss Elemér** és **Nagy László**, valamint mai kulturális életünk személyiségei, és az utca emberrel közül egy-néhányan, felirat nélkül, személtelenül, névtelenül. Egyetlen értelmes, követhető látvány akadt: a láthatatlan légy útja az animációs filmben; és néhány ötletes képi megfogalmazás „a kisgyerekek véleménye nagy dolgokról” témakörben.

Akárhogy néztük: kevés. Kulturális tájékoztatásnak, értékorientációnak, szórakoztatásnak kevés. Mert amúgy, zavarosság, művészkedés, formakultusz, információhiány tekintetében — több a soknál.

Sulyok Erzsébet

Csak nyertések voltak

A címbe állítás még akkor is igaz, ha a „Könyv és ifjúság” vetélkedő megyei döntőjének zsűrije azért helyezéseket is megállapított. A pontszámok alapján a Szegei Építőipari Szövetkezet klubközössége került az első helyre, a makói tanács csapata lett a második, a Radnóti Miklós Gimnázium tanulója a harmadik. Az első helyezettek jutalma szovjetunióbéli utazás tavasszal a Barátság-vonattal. A második és harmadik helyezettek pedig egyhetes utazást nyertek.

Nemcsak azért nem nevezhető vesztesnek a döntő többi résztvevője — minden járásból egy-egy. Szeged és Makó városból két-két csapat versengett — mert valamennyi kollektív kapott ezer forintot meghaladó könyv- és tárgyjutalmat. Nyertesek lettek már a felkészülés

során, és nem is csak a megyei döntőre eljutottak legjobbak, hanem a verseny valamelyik szintjében szereplő 200 csapalmindegyike. Hiszen a magyar irodalom kiemelkedő alkotásai közül választhatnak olvasásra, ismertetésre. Fölfrissítették könyvtárhasználati ismereteiket, közelebb kerültek Bethlen Gábor korához, talán megértették Bethlen és műve kiemelkedő politikai jelentőségét, példájának aktualitását. Megismerhették József Attila költészetének legfontosabb darabjait, búvárkodhattak a szegedi népet Balint Sándor leírta világában. Ezért nevezhető sikeresnek a vetélkedősorozat, emiatt illeti dicséret szervezőit, a Somogyi-könyvtár és a KISZ-szervezetek munkatársait.

T. I.

Kozmetikai kongresszus 700 résztvevővel

A szépségtudomány mesterei adták rendezést egymásnak vasárnap Budapesten, a Duna Intercontinental-szállóban, ahol a napon rendezték meg a VIII. országos kozmetikai kongresszust. Telt ház volt a bálteremben, s a 700 jelenlevőn kívül még 300-an szerették volna végighallgatni a neves hazai és külföldi szakemberek — orvosok, kozmetikusok, gyógytornászok — előadásait. Ezek közül a leghagyományosabb tetszéssel **Nina Haasnak**, a CIDESKO, azaz a Kozmetikusok Nemzetközi Szervezete elnökeének „Az öregedés betegsége, vagy sors” című referatúmat fogadta az értező közönség.

Szó esett a kongresszuson a különböző bőrbántalmak kezeléséről éppúgy, mint a testedzés regeneráló, frissítő hatásáról, az új kozmetikumok alkalmazásáról, az arckiképzés új divatirányzatairól, a nappali és az esti sminkekről. A kongresszus idején ugyancsak az Intercontinental-szállóban rendezett kiállításon világcégek, honi vállalatok tették közszemlére arc- és testápoló készítményeiket, a kozmetikusoknak ajánlott eszközöket, gépeket, a kozmetikus válogatott pedig bemutatót tartott.

Reinis Sándorné, a Magyar Fodrász- és Kozmetikus Egyesület elnöke a kongresszuson értékelte a szakma helyzetét, s elmondta, hogy azokat a kollégáikat, akiket hely szűkében már nem tudtak fogadni, a közeljövőben előadásokon és bemutatókon tájékoztatják az eseményen ismertette szakmai újdonságokról.

Harmincéves a Finn—Magyar Társaság

Vasárnap délután a Finn—Magyar Társaság megalakulásának 30. évfordulója alkalmából országos ünnepséget rendeztek a helsinki egyetem dísztermében.

Az ünnepségen beszédet mondott **Kalevi Kivistö** finn oktatásügyi miniszter, **Heikki Koski**, a Finn—Magyar Társaság elnöke, valamint magyar részről **Pozsgay Imre** művelődési miniszter. Az ünnepi beszédek mellett felolvasták **Urho Kekkonen** finn köztársasági elnöknek és **Losonczy Pálnak**, az Elnöki Tanács elnökének a 30. születésnapját ünneplő Finn—Magyar Társasághoz intézett üdvözlő levelet.

Zene, stációkban

(Nyitány) Csúcsforgalom a szegedi Ifjúsági Házban; harminc körüli „örök tinédzser”, hosszú hajukat hátul farkocsba összefonítják, jól fészelt egyetemisták, szépen kifésztelt, fenekükön feszülő farmeradragban topogó leányzók — örvénylő, kavargó, lökdösdő tömeg. Áramlik föl a lépcsőn, a nagyterem felé. Odafenn meglepő és áhítatos csönd. A zongorához egy szemüveges úr közeledik, a bőgőt egy csillámzó szemű néger markolja, s fekete (és mindig mosolygós) dobos is. Belevágnak az első számba Blues.

(Téma) Hangok szabályos egymásutánja. Fegyelmezett, szigorúan, közösen. **Jimmy Woode** egyelőre úgy bánik a bőgőjével, mintha évek óta nem találkoztak volna: óvatosan, finoman tapogatja-simogatja végig, újra ismerkedik minden hangjával, minden apró rezgésével, próbálgatja. Hallani örömet, amikor egy-egy röpke akkordot brummogat fel gyorsan. A téma adott, **Csik Gusztáv** a zongorán feszesen tartja, keményen és határozottan. Nemsokára jelez: rögtön indulunk, fiúk. **Allan Queen** a dobnál elégedetten somolyog: a ritmus az enyém, mindjárt megküzdünk egymással.

(Improvizáció) **Csik Gusztáv** indít, a zongora szinte felágaskodik. Belép **Woode**. Egymásra dőlnek a bőgőjével, szemmel láthatólag kezdenek összelepedni. Hangok egymás hegyén-hátán, már szorosan öleli a bőgőáradnak, ömlenek. **Woode** nevet, bőgőt Csik felé. Kétszáz négy ütem szünetet tartanak. A zongora szól csak. **Csik** — boszorkánymester. Néhány pillanatra az embernek olyan érzése támad, mintha rögtön hátra venné a hangszert, meg az egész termet és a zene révületében történe előre, aztán fölfelé, az égnek. Majd fejződtek.

Jimmy Woode a bőgőjével

Queen fölnevet, a dobokból valóságos pódiumra állítja önmagát. Az alsó meg a felső tam összerosódik, a pergő meg a lábdoz meglepő fordulattal dialolni kezd. Az ütemek, az önkényesen, félelmetes virtuozitással változtatott, bonyolult ritmusok, képletos dallamokká magasztosulnak. **Allan Queen**, mint egy kedélyes sátni, trónol felettük, démonian és fenségesen.

(Finálé) **Csik Gusztáv** tiz ujjá csilingel, dörrén és pattan, brummog és trillázik. Felsőfok, önkívület. **Woode** már szorosan öleli a bőgőjét, perceikig nem ő játszik rajta: a zene játszik vele. Erőlködésnek nyoma sehol. **Queen** dobjai a terem mennyezetére perdelnek, sorban, egymás után zuhannak alá. Mindezt együtt: dzsesszmuzsikának hívják.

A nagy sikerű 9. Szegedi Dzsessznapok vasárnap befejeződtek.

D. L.

Vall egy terrorista

A terroristát **Wolfgang Grundmannnak** hívják. Harminckét éves. A hírhedt Baader-Meinhof csoport tagja volt. Szépen, intelligensen, udvariasan beszél. Művelt és szolid, elmélyülésre hajlamos ifjú benyomását kelti. Akár egy ábrándos és naiv bölcsészhallgató, aki könyvekkal a hóna alatt siet egy előadásról a könyvtárba és vissza, riadtan és zavartan néz körül a nagyvárosi utca forgatagában, majd félszegen megigazítja orrára csúszott szemüvegét.

Penti ifjúnak öt bírósági ügye volt, közel öt évet töltött börtönben. Eddig megtett útjáról őszintén, minden fenntartás nélkül mesél **Nemes Gábornak** — így hallhattuk esztörtékön este a Kossuth adón, közel fél órán át, a *Négysemköt egy terroristával* című műsorban. **Wolfgang**, a „városi gerilla” úgy használja az efféle kifejezéseket: „osztályharc”, „internacionalizmus”, „egy elvtársam”, „a kísérő elvtárs”, olyan imponáló magabiztossággal, hogy a Közép-Kelet-Európában élő jámbor hallgató csak sértődten fülelhet a világ égtájtait lakásába szállító rádiókészülék mellett. **Wolfgang**, a terrorista

elmondja, hogy ma már nem tagja egyetlen szervezetnek sem, visszavonult, „már nem hiszek a marxizmusban, a kapitalizmusban, az állam szerepe teljesen megváltozott”. A kérdésre: „akkor tehát — marxistának vallott magad?” — a válasz határozottan tagadó. Hát igen, a fiú készült ugyan, de azt a bizonyos dialektikát (sőt: a formális logikát is!) még át kell venni egypárször.

A városi gerilla kedvesen beszámol családjáról, gyermekkori elményeiről, régebbi és mai lelki konfliktusairól. Teljesen szokványosak. Az viszont már kevésbé, hogy a terroristák nemzetközi kapcsolatairól a szelíd, halk szavú ifjú robbantó (rabló, lövöldöző, zsaroló stb.) alig mondott valamit. Anyanyit csupán, hogy „e kapcsolatok szükségszerűek, hogy egyáltalán működhessünk”.

Egyszóval tehát, a terroristának — „lelke” van. Képzetele, vágyai, tervei, mint minden emberi teremtménynek. Ebben még nincs semmi különös. Terroristák ritkán nyilatkoztak, ám úgy látszik, ha igen, akkor aztán beleadnak apaít-anyaít, feltárják azt a nagy lelkiüket, sőt elpanaszolják, hogy a tör-

vény számukra semmit sem garantál (kérdés: ök ugyan mit garantálnak a törvénynek?), vallanak, emlékeznek és medítálnak; mint **Wolfgang Grundmann**. Akinek lelke van. S imígyen mesél, mesél szépen a terrorista, közben — lelkesen — büjkál, embert rabol, robbant, zsarol, gyilkol kegyetlenül, szép szavakat mondogatva, ártatlanul, kedvesen, akár egy gyerek. Hogy honnan tanulhatta?

Domonkos László

ENSZ-emlékégyes-sorozat

A posta hat értékűből álló bélyegsorozattal emlékezik meg Magyarország ENSZ-tagságának 25. évfordulójáról. A december 12-én megjelenő bélyegek **Kékési László** grafikusművész tervei alapján négy színű mély- és egy színű acélnyomással készültek.

Valamennyi bélyegen felírta utal az évfordulóra. A 40, illetve 60 filléres és az egyforintos bélyeg bal felső ré-

szén az ENSZ címere, ezen kívül az egyes bélyegeken a New York-i ENSZ-palota és környéke is látható. A kétforintos bélyeg az ENSZ és a Magyar Népköztársaság zászlaját, a négyforintos a két címert ábrázolja. A hatforintos bélyegen kiterített világtérképen a három ENSZ-várost, Bécset, Genét és New Yorkot, valamint Budapestet jelölték felírással.